

ادبیات عمومی و سیاسی

هفته‌لق سیاسی ، ادبی ، علمی غزته در

جلد : ۵

شماره : ۳ ۲۵ صفر ۱۳۳۷ جمعه ايرتنی ۳۰ تدرین قانی ۱۹۱۸ نومرو — ۹۶

دون ، بوکون ، یارین

حرب عمومیدن اول ، زواللی وطنزک سیاسی ، اقتصادی ، اجتماعی و باخصوص اخلاقی وضعیتنی تدقیق ایده جک اولور سهق ، بوکونکی حال اسف انکزیننه قارشودلخون اولماق هیچ بر حقیقی عثمانلی ایچون قابل دکلدر .

دوت سنه مدته سرابلر آرقه‌سنده قوشدق ؛ آلداندق و آلداتدق ؛ تاریخ استقبال ، کچوردیکمز وهنوز ارباب‌درایت نظر نده عواقبی پک‌ده تنورایتمه‌مش اولان بو عظیم باذره‌بی قید ایدرکن ، عثمانلی ملتک کوستردیکی آثار شہامت و بسالتی بر لسان تقدیر ایله یاد و ناحق یرہ ، مرحمتسزجه هدر ایدیلن قوائی مادیہ و معنویہ‌سنه قارشو اظهار تلهف ایلیه جکدر . اومت ! بز بو طاقت الیمیه لایق دکلدک ؛ چونکه دولت عثمانیه مک موقع جغرافی و سیاسی ، دره دنوطلاردن دهابیوک ، اردولردن دها قوی برضمان ایدی ؛ حسن تدبیر ، محیط وزمانی فخص ، بزی او یله بیوک مظهر یتلرله بکام ایدردی که ایکی عصر دن بری عثمانلی موجودیتی

حق طایبکن نجات و فلاحك عدل و حریتك ارقه كزیدن قوشوب سزیدن آرتق ایزلمیه جفنی کوردسکن بالذات
 کندی اعتقاد کزه کوره سوز سوبلش اولق ایچون دیلمک سیات ماضیه کز بوسفرلك دوکدیککز
 قان ایله یقائش اولسون! آرتق بردها اوکر دابهله دوشمه ییکز چاریزم برینه روح مصلحتك تولید
 ایتدیکنی کوردیککز ویاسونیزم قائم اولیور بوکا دوت آل ایله صاریلوب مقتضیات زمان و مکانه کوزه
 تکاملنه صرف مقرر ایدیکز!

طراییه ۲۶ آشرین اول ۳۳۴

می . ج

مادموازل سوزی

بو کونکی صاحبه منی ، هنوز اون بش آیاتی بر شمایزه یاوروسنك تعلیم و تربیه مندن حاصل
 اولان شایان دقت مشاهداته حصر ایده جکم .
 معلوم یا انسان اوله من ، حیوانلرله اولان علاقه منی کسمکه سبب اوله ماز ، ذی حیات مخلوقات
 نه درجه بوکسك ، متکامل بر زمره منی تشکیل ایدرسك ایدلم ، ینه حیوانز ، ارضمك محصولات
 عضو سی خارجنه چیقاماز .
 هموم حیوانات ، حق نباتات ایله برلکده عینی ضمیردن میدانه کادک ، بزده اونلر کی محبطی
 تأثیرلردن ، اصطفا لردن کچه کچه تکامل و تعالی ایلدک .
 بو درجه بنیوی و حیاتی مناسبتن بولان حیوانلرک ماهیتلرله قدر مشغول اولورساق کندی
 منشاء و صورت تکامل حتمده او درجه واضح معلومات ایدمش اولورز .
 ذاتاً انسانلرکده عناصر و صورت شکل اعتبارله مستثنا بر مخلوق اولدقلرینه اینانقه بزی مجبور
 ایدمک اورتده هیچ بر جدی سبب یوقدر .
 ادیان سائر نه دیرسه دیسون بزم دینز حقیق منشائمنی قدر وضوح ایله کوستریور ،
 بالچقدن - عناصر اصلیه دن - آتی کونده [۱] یعنی آتی دور زه تولوژی ده خالق بویرلدیفمنی نه
 بوکسك بر بلاغله آکلادیور ، بو مبعجل اعتقاد ، بلاتدقیق توحش ایدیلن ، تکامل اصوللرینه ،
 اصطفاء نظریانه قدر یا فلاشیبور .

[۱] هرکون لائل ۱۰۰۰۰ سنه دن مرکب بردوردر .

هر نه ایه ایشك فلسفی جہتی شمیدك فضلہ قارشیدر میالم، بشقہ بروسیلہ ایلہ تکرار بوموضوعہ رجوع ایدہ بیلورز .

من بوکون سزه بالکز مادموازل (سوزی) [۱] نك مناقبندن بحث ایدیم ، بر تجربہ بیک نظریہ دن دما بلیغدر دکلئ ؟ کشینك آیینسی ایش اولدینی کی حقایق علمیه نك آیینسی ده تجربہ در ، بویله مثبت مشاهدات یانده البته لافہ باقلمز .

نجرنی اصوللارلہ یکی توغل ایدنلرہ ویریلہجك برانصیحت وارسه اوده هیچ بر حکمك اعطاسنده عجلہ اتمہ مکدر ، قناہنلرینی هر روز کارك تأثیری نخنده دکشدیرنلر حقیقتدن بونون بوتون اوزاقلاشیرلر .

ارباب علمہ یاقیشان اك کوزل صفت ، تمکین وتأنیدر ، علمی مشاهدہلر اطرافده نقد صبر ومکاتلہ حرکت ایدیلورسه حقہ ، حقیقتہ اوقدر صاغلام آدمیلرلہ تقرب ممکن اولور .



آمریقانك اك بنام علماسندن معلم (غارنر A-L-garner) پك چوق زماندیری مایمونلرلہ مشغول اولیبوردی . بومقصد اوغرینه سنہ لرجه آفریقانك باکر اورمانلرندہ وقت کچیرمش (شبیه البشر) مایمونلرک طادات وطبایضہ وحقی لسانلرینہ بیله وقوف کسب ایتشدیر .

بوزات اخیراً مایمونلرلہ انسانلر آره سنده کی عضوی مناسبتلر و دماغی مشابہتلری ده تصنیف سراقہ دوشمش ، شبیه البشر یاورولردن انتخاب ایتدیکی بر قافلہ یی وطن اصلیلرندن آیرارق تا آمریقابه قدر کتیرمشدر .

شیمدی بو حیوانلرہ ، انسان یاورولرینہ ایدیان معاملہ نك عین تطبیق ایدیلور ، بوغیرتلر غالباً پك مفید ثمرلر ویرہجك ، استحاله واصطفاء نظریاتنه غایت قیمتدار ، شاهدهلر احضار ایدہجك .

شبیه البشرلر کوستر دکاری اطوار وطبایعیلرلہ براسمه پك لایق اولدقلرینی اثبات ایتکده در . معلم غارنرک تعقیب ایتدیکی اصول تربیه ، هرشیدن زیاده قابلیت فکرینك انکشافنه متوجهدر ، حیوانلرده شخصی تشبث حسلرینك قیرلامسنہ ، دماغلرینك حسر بر طرزده تکمل ایتہ سنہ چوق اعتنا ایدیلور .

بعض حیوانلرہ ، معین ، محدود حرکتلری میخانیکی براعتیاد ایلہ اجرا ایتدیرمکله حقیقی تعالیم و تربیه آره سنده پك بویوک فرق واردور .

سیرکارده کوریلن تعلیمله حیوانلرک قیرباج تہدیدی آلتده اجرا ایتدکاری غیر شعوری تقلیدلرک علم ایلہ تربیه ایلہ هیچ بر مناسبتی اولہماز ، بونوع افعال اوزورنده فکرک ، اراده نك اصلاً تأثیری یوقدر .

بوترز پداغورثک بر تربیه اولقندن زیاده حیوانہ جبری افعال منہکسلر یایدیرمقندن عبارتدر .

[۱] سوزی ماعونہ صریحی طرفندن ویریان اسدیر .

معلم بوسقیم اصولدن بک چوق اجتناب ایتمکده ، شبهه البشر له انسان یاورولرینه روا کوریلان علمی تربیه بک عینی تطبیق ایتمکده در ..

نومایمون قافله سی آرمنده مادموازل سوزی نامی ویران (۱۵) آباق برشپانزه بویک براتر ذکا کوستریورمش .

غارنرک بو حیوانه قارشو کوستردیکی محبتک درجه سی صورمایکیز ، علمی برندقیق صورتنده باشلایان بوشاعده نهایت معلمک فلبنده صمیمی برمودت اویاندیرمشدر .

مادموازل سوزی برقچ آیدن بری عمومی حیاته ده قارشمش (چوق باغچه سنه) دوامه باشلامش .

ذکی شپانزه بو مکتبه انسان یاورولرینه میدان اوقیورمش ، معلم سوزی به اوقدر آلمشکرک صمیمی بر محبتله سومه بن حال هیچ قالمش .

برآزده مکتبه کی طرز تعلیمدن بحث ایدیم :

سوزی مشکچه بر مسئله حل ایتدیکی وقت درحال معلمی طرفدن مکافاته مظهر ایدلدیکی کی ، بک سودیکی طوب و تراز او بولرینه مساعده ایدیلر بورمش .

سوزی قوریدورلرده دولاشمه ، باغچه ده قوشوب اوینامه بک مبتلا ایش .

مبدرک تصنیفی ، دنکارک تشخیصی کی درسلرده کوستردیکی قابیته هیچ برانسان آرقاشلری رقابت ایدمیبورمش .

مینی مینی مادموازلک مکتبه کوردیکی معامله دن بک ممنون اولدیغنی هله اوکله باخوسنده ذوقنه موافق بول بول بدیریلان یملرله . مساعده ایدیلان اویقوبه قارشو نه درجه منتداراق کوستردیکی تعریف ایتمکله بتیره مبورنر .

دوروکز : هنوز ایکی یاشنه بیله باصامش (سوزی) بک بیلدکار بک برلستسینی یابامده ، سزدن ده بک مستحق اولدیغنی قوجه بر آفرین قازانسک .

بوکوچک شپانزه انگلیزجه کلرک اک مستملارندن (۲۵۰) سننی بیلدیکی کی مثلا [یات ، قاق ، آباغنی ایندر ، قوللرینی قاوشدیر ، مسافرلری سلامله ، قیوینی آج ، قاپا ، اوشیئه درقونمه ، شایقه می کتیر ، . .] کی حادی مکالماتی هر حاله کنیدیسندن ایکی اوچ کره بویک، درت بش یاشنده کی چوبقلردن دها ابی آکلایوب سویله مکده در .

بولردن بشقه یوزلرجه اشیای مختلفه بک اسملرینده بیله بور هیچ تردد ایتدن بکدیگرندن سرعتله تفریقی ایدیورمش .

هندسه درسنده اشکال مسطحه دن مربع مستطیل ، شبهه منخرف اشکال مجسمه دن کره ، مکعب ، اسطوانه . . . کی نمونه لری بک قولایله تشخیص ایتدکجه ، کنیدی قدر سریع داورانامیان آرقداشلرینه قارشو مسخری ، مغرور اویله برانشلری وارمشکه کوله دن یایلامق ممکن دکلیش .

مله سوزی قاپانلری بک مختلف طرزده آچامق اوزره مخصوص یابدیریلان یوزلجه قوطرلی هیچ یانلادن آچوب قاپارکن ، انسان یاورولرینک بوعجیب آرقداشلیقنه شاشقین شاشقین باقشلیقنی کورنلر بک شایان تماشا بوله یور .

دها برچق یاشنده بودرجه اثر ترقی کومستن مادموازل سوزی اونیش اون آلتی یاشنه کلدییی زمان ایم بیلور قدر شاشقار قازانه جقدر .

عبد الفیاضه نوفیه

[کوستاولوبون] ک آثارندن

فرانسه اختلالی و روحیات انقلابات

[قونوانسیون] مجلسنک روحیاتی

[قونوانسیون] مجلسنک حرکات و ایجرا آتتی تدقیق ایدنلر برچوق وثائقی روحیه به دسترس اولیورلر ، فضلہ اوله رقی بردورده یاشایالرک ، اوزمانده ظهور ایدن حادثاتی بحق محاکمه دن وزجال فعالیتک حرکاتی نی طرفاه تنبع و تفحصدن حاجز قائمقلری حقیقتی ده تظاهر ایدر .

فرانسه اختلالنک ظهورندن بری برمهردن فضلہ زمان کچدیکی حالده ، بودور حقنده لایق وجهله قطعی محاکمات یوردولمک آتقی شمدی ممکن اوله بیلور . بوحادثه هولناکی ، اوراق غزنلرنده محفوظ وثائقی تدقیق ایله تماماً آکلامق ده عذیم لامکاندر . چونکه اوثائیک قسم اعظمی برطاقم خیالی اساسله استناد ایتکده در . زمانمزه یواش یواش بوخرافات اهمیتدن دوشمکده در . اخلاقیزک «قونوانسیون دیولری» عنوانیه ترمیم ایتسکاری اشخاص حقنده فکرلر ، اوزمانکی قوتی چوقدن ضایع ایتکده باشلامشدر . واقعا بتون اوروپایه قارشو خروج ایتسی ، [قونوانسیون] رجالی حقنده بک بیوک فکرلر اویانمسنه سبب اولمش واونلرک بزدن دها یوکسک برمایه وسویدیه مالک اولدقلری قناعتی ویرمشدر . اوزمانکی وقوعات مجتمهاً محاکمه ایدلنجه [قونوانسیون] رجالنه ویریلن «دیو» عنواننک یری واردی ، اجرا آتک کافه سی برطاقم قوری احوالک نتیجه طبعیه سی اوله رقی تاقی ایدلکی جهته [قونوانسیون] ک فعالیت ایله جمهوریت طرفنداری اولان اردولرک حرکاتی تفریق اولمیردی .